

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 15. april 2026

Sak 2026/537 - Nordgardsetra 4H-seter - org.nr. 974 805 383 - klage over vedtak om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon

Lotterinemndas medlemmer: Leder Martin Hennig, og medlemmene Renate Kristiansen og Joachim Amundsen Trana

Sakens bakgrunn

- (1) Nordgardsetra 4H-seter (heretter «klager») søkte 1. september 2025 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024. Søknaden gjaldt et søknadsbeløp på 33 008 kroner etter forenklet modell.
- (2) Lotteritilsynet etterspurte i brev 15. september 2025 en forklaring på klagers tilknytning til 4H Vestfold. Bakgrunnen var at det fremgikk av klagers vedtekter fra 2016 at organisasjonen var en del av Vestfold 4H. Denne informasjonen var tatt vekk i siste reviderte vedtekter fra 2023, men det fremgikk imidlertid av nettsidene til 4H Vestfold at klager sto oppført som en klubb i 4H Vestfold.
- (3) Klager besvarte henvendelsen ved e-post 29. september 2025, og viste til at organisasjon mottok merverdiavgiftskompensasjon via 4H Norge til og med 2016, før organisasjonen fikk beskjed fra 4H Norge om at den ikke inngikk under deres søknad om kompensasjon siden klager ikke var en 4H klubb, men gikk inn under paraplyen 4H-gård Norge. Fra 2023 har klager vært en selvstendig organisasjon med egne medlemmer og har derfor mulighet til å søke om kompensasjon på egenhånd. Søknaden for 2024 er klagers første søknad som en egen organisasjon. Klager står oppført under 4H Vestfold som klubb, men det er bare en orientering om hvilket område organisasjonen befinner seg i.
- (4) Lotteritilsynet avsto søknaden 16. desember 2025, med den begrunnelse at klager er et underledd som ikke kan søke på selvstendig grunnlag. Tilsynet viste til at klager har organisatorisk tilknytning til sentralleddet 4H Norge.
- (5) Klager ba i e-post 2. januar 2026 om utsatt klagefrist, og fikk 5. januar 2026 utsatt klagefrist til 20. januar 2026.
- (6) Klager påklaget vedtaket 20. januar 2026. Klager anfører at organisasjonen ikke er et underledd av 4H Norge og derfor skal søke om merverdiavgiftskompensasjon direkte. Det er vist til at forholdet er tatt opp med 4H Norge, og at det i den forbindelse har blitt innhentet en uttalelse som det er henvisning til i klagen. Det fremgår av denne uttalelsen at 4H Norges søknad om merverdiavgiftskompensasjon ikke omfatter 4H-gårdene, med unntak av 4H-gård Norge. Det vises videre til at 4H-gårdene er selvstendige foretak, eid av private, offentlige aktører eller stiftelser, og har en helt egen økonomi som ikke er

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon:

+47 55 19 30 00

knyttet til 4H Norge. Gårdene er ikke opprettet eller godkjent av 4H Norges sentralledd, men inngår i et samarbeid for å fremme et felles mål om å skape lærerike gårdsbesøk for barn og ungdom, inkludert 4Hs klubber og medlemmer. 4H Norge vurderte på den bakgrunn at 4H-gårdene ikke var en naturlig del av sentralleddets søknad om merverdiavgiftskompensasjon, og ba dermed klager om å søke på eget grunnlag. Det vises for øvrig til klagen i sin helhet.

- (7) Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket og oversendte klagen med innstilling 5. mars 2026 til Lotterinemnda for behandling.

Det rettslige grunnlaget

- (8) Det rettslige grunnlaget er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften), som er opphevet, men som var gjeldende for søknadsrunden 2025.
- (9) Det følger av forskriften § 4 første ledd at enkeltstående søkere og sentralledd som kommer inn under forskriften § 3 er søknadsberettigede. Søknadsberettigede kan velge å søke etter forenklet modell eller dokumentert modell. Underledd og aksjeselskap kan ikke søke på selvstendig grunnlag og må benytte søknadsmodellen som sentralleddet eller den enkeltstående organisasjon velger.
- (10) Sentralledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter samordner regional- og/eller lokalledd med felles formål, jf. forskriften § 2 bokstav b.
- (11) Underledd er en samlebetegnelse for regional- og lokalledd, jf. forskriften § 2 bokstav e. Et regionalledd er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk eller gjennom vedtekter er tilknyttet et sentralledd, og som har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg, jf. forskriften § 2 bokstav c. Lokalledd er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som organisatorisk eller gjennom vedtekter har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav d.
- (12) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

- (13) Nordgardsetra 4H-seter sin klage gjelder Lotteritilsynets vedtak 16. desember 2025 om avslag på søknad om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2024.
- (14) Underledd har ikke adgang til å søke om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag, og må fremme søknaden gjennom et tilknyttet sentralledd, jf. forskriften § 4 første ledd. Regelverket åpner ikke for at det kan gjøres unntak fra dette kravet. Et underledd er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som, organisatorisk eller gjennom vedtekter, har tilknytning til regional- og/eller sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav e, jf. § 2 bokstav d. Bakgrunnen for regelen er hensynet til en effektiv forvaltning av ordningen. Ved at sentralleddet samordner søknader fra underledd, kan Lotteritilsynet forholde seg til én samlet søknad i stedet for flere enkeltstående søknader.

- (15) Det er ikke omtvistet at 4H Norge er et sentralledd, jf. forskriften § 2 bokstav b. I henhold til 4H Norges vedtekter § 1 er 4H Norges organisasjon er bygd opp av 4H-klubbene, 4H-fylkene, sentralledd 4H Norge, Norske 4H-Alumner og 4H-gård Norge. Det fremgår videre av vedtektene til 4H-gård Norge § 2 at 4H-gård Norge er en del av 4H Norge og er underlagt vedtak i landsårsmøtet og landsstyret.
- (16) Lotterinemnda legger til grunn at 4H-gård Norge både organisatorisk og gjennom vedtekter er tilknyttet sentralledd 4H Norge.
- (17) Når det gjelder de lokale 4H-gårdene og -setrene, så er disse organisert i 4H-gård Norge. Dette fremgår uttrykkelig av 4H Norges vedtekter § 12. I henhold til 4H-gård Norges vedtekter § 3 skal organisasjonen være et landsomfattende nettverk for 4H-gårder og 4H-setre godkjent av 4H Norge. Forumet skal arbeide for å oppnå gode rammebetingelser for etablering og drift av 4H-gårder, og for å fremme høy kvalitet på anlegg, organisering og aktivitetstilbud. Organisasjonen skal også legge til rette for god kommunikasjon og utveksling av informasjon, ideer og inspirasjon gårdene imellom, og mellom gårdene og 4H for øvrig. Alle godkjente 4H-gårdsanlegg skal være medlem i 4H-gård Norge, jf. vedtektene § 5.
- (18) Lotterinemnda legger etter dette til grunn at det er forutsatt i vedtektene til både 4H Norge og 4H-gård Norge, at 4H-gårdene og -setrene skal være organisert i 4H-gård Norge. 4H-gård Norge må derfor anses som et regionalledd, ettersom organisasjonen er en juridisk selvstendig enhet som organisatorisk er tilknyttet et sentralledd, og har ett eller flere lokalledd tilknyttet seg, jf. forskriften § 2 bokstav c. De lokale 4H-gårdene og -setrene må på sin side må anses som lokalledd og underledd, som organisatorisk er tilknyttet 4H-gård Norge og/eller 4H Norge, jf. forskriften § 2 bokstav e, jf. bokstav d.
- (19) Klager har anført at gårdene og setrene ikke er godkjente av 4H Norges sentralledd. På 4H-gård Norges hjemmesider er det en oversikt over 4H-gårdene. Her fremgår det at klager er en av 34 godkjente 4H-gårder og -setre. Lotterinemnda legger derfor til grunn at klager er medlem av eller organisert under 4H-gård Norge.
- (20) På grunnlag av det ovennevnte har Lotterinemnda kommet til at klager er en juridisk selvstendig enhet på lokalt plan som organisatorisk har tilknytning til regionalledd 4H-gård Norge og/eller sentralledd 4H Norge, jf. forskriften § 2 bokstav d, jf. § 2 bokstav e.
- (21) Klager kan dermed ikke søke om merverdiavgiftskompensasjon på selvstendig grunnlag, jf. forskriften § 4 første ledd.

Konklusjon

- (22) Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at Lotteritilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur